

Dosarul nr. 2ra-1682/2023
2-22119847-01-2ra-19012024

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – G. Stratulat
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău - V. Cotorobai, A. Braga, M. Anton

Î N C H E I E R E

15 mai 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător:
Judecători:

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Mariana Ursachi

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Dmitri Grabovschi și avocatul Victor Munteanu, în interesele lui Dmitri Grabovschi,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Anastasia Grabovscaia împotriva lui Dmitri Grabovschi cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere,

împotriva deciziei din 05 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Dmitri Grabovschi, s-a admis apelul incident declarat de Anastasia Grabovscaia, s-a casat hotărârea din 01 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre,

a c o n s t a t a t :

La 12 august 2022, Anastasia Grabovscaia a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dmitri Grabovschi, prin care a solicitat modificarea cuantumului pensiei de întreținere stabilită prin încheierea din 04 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în sensul majorării, prin dispunerea încasării de la Dmitri Grabovschi în beneficiul Anastasiei Grabovscaia pensia de întreținere a copiilor minori XXXXX și XXXXX în mărime fixă a câte 4 000 lei lunar pentru fiecare copil, începând cu data intentării acțiunii până la atingerea majoratului.

În susținerea acțiunii reclamanta Anastasia Grabovscaia a indicat că a fost încheiată căsătoria cu Dmitri Grabovschi, fiind înregistrată de OSC Botanica mun. Chișinău cu nr. 616.

Prin hotărârea din 04 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a dispus desfacerea căsătoriei încheiată între Dmitri Grabovschi și Anastasia Grabovscaia la data de 26 iunie 2010.

Prin încheierea din 04 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea depusă de Anastasia Grabovscaia și Dmitri Grabovschi privind

confirmarea tranzacției de împăcare și încetare a procesului, prin care domiciliul copiilor minori s-a stabilit cu mama acestora, Anastasia Grabovscaia și s-a încasat pensia de întreținere a copiilor minori în mărime de 3 500 lei lunar pentru ambii copii.

Reclamanta a menționat că s-a majorat semnificativ cheltuielile de întreținere a copiilor minori, determinată de creșterea prețurilor la mărfurile și produsele de primă necesitate, a medicamentelor, schimbarea plăților pentru serviciile locativ-comunale. Consideră cu certitudine că este imperios de a modifica cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori, astfel încât să corespundă cu realitatea financiară actuală.

Potrivit datelor Biroului Național de Statistică, rata inflației în țară a trecut pragul de 29% în luna mai 2022, comparativ cu pragul de 25 % în aprilie 2022. Creșterea inflației este determinată de explozia prețurilor pe piața internațională la energia electrică și produse alimentare dar și de tergiversarea ajustării tarifelor reglementate, între timp fiind majorate tarifele la gaz și electricitate.

Astfel, produsele alimentare și serviciile s-au schimbat în ultimul an, în medie cu 27 %, iar produsele alimentare cu 30 %.

Reclamanta a mai indicat că suportă cheltuieli permanente de instruire a copiilor în instituția școlară, cheltuieli legate de tratamentul lor și procurarea medicamentelor, achitarea cheltuielilor pentru serviciile comunale și pentru alimentație, vestimentația copiilor, în suma de 12 000 lei lunar.

Ținând cont de situația materială a s-a, consideră că Dmitri Grabovschi urmează să participe la întreținerea și educația copiilor cu o sumă fixă a câte 4 000 lei lunar pentru fiecare copil, până la atingerea majoratului acestora.

Prin hotărârea din 01 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Anastasia Grabovscaia.

S-a modificat cuantumul pensiei de întreținere stabilit prin încheierea din 04 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, pronunțată în cauza civilă nr. 2-18142/22, la cererea de chemare în judecată depusă de Anastasia Grabovscaia împotriva lui Dmitri Grabovschi privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere și cererea de chemare în judecată depusă de Dmitri Grabovschi împotriva Anastasiei Grabovscaia privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere.

S-a încasat de la Dmitri Grabovschi în beneficiul Anastasiei Grabovscaia pensia de întreținere pentru copii minori XXXXX, anul nașterii XXXXX și XXXXX, anul nașterii XXXXX, în mărime de 2 500 lei lunar pentru fiecare, începând cu 12 august 2022.

S-a încasat de la Dmitri Grabovschi în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 300 lei. (f.d. 127, 130-136)

Întru argumentarea soluției prima instanță a constatat că, Dmitri Grabovschi cât și Anastasia Grabovscaia sunt obligați să contribuie în mărime egală la întreținerea copiilor săi minori, iar suma de 2 500 lei lunar pentru fiecare este reală și rezonabilă, ori necesitățile copiilor prezumă pe lângă minimul de existență, cheltuieli legate de procurarea hainelor, medicamentelor, cheltuieli necesare creșterii și dezvoltării armonioase a copilului.

Totodată, instanța a notat că la caz, cuantumul pensiei de întreținere de 3 500 lei solicitat de Dmitri Grabovschi este unul depășit și insuficient pentru întreținerea a doi copii minori cu vârsta de 12 și 8 ani.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 08 februarie 2023, Dmitri Grabovschi, a declarat apel nemotivat, iar la 08 iunie 2023, a depus motivarea apelului împotriva hotărârii din 01 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii, prin care să fie respinsă integral acțiunea. Totodată, a solicitat compensarea cheltuielilor de judecată.

La data de 28 iunie 2023 avocatul Iulian Cașu, în interesele Anastasiei Grabovscaia, a depus apel incident, solicitând admiterea apelului, modificarea cuantumului pensiei de întreținere stabilit prin încheierea din 04 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în sensul majorării, prin dispunerea încasării de la Dmitri Grabovschi în beneficiul Anastasiei Grabovscaia pensia pentru întreținerea copiilor minori în mărime fixă de 4 000 lei lunar pentru fiecare copil, începând cu data depunerii acțiunii până la atingerea majoratului de către copii.

Prin decizia din 05 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Dmitri Grabovschi.

S-a admis apelul incident declarat de Anastasia Grabovscaia.

S-a casat hotărârea din 01 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Anastasia Grabovscaia împotriva lui Dmitri Grabovschi cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere și s-a emis o nouă hotărâre, prin care:

S-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Anastasia Grabovscaia.

S-a dispus încasarea de la Dmitri Grabovschi în beneficiul Anastasiei Grabovscaia pensia de întreținere a copiilor minori XXXXX și XXXXX în mărime fixă de 3 500 lei lunar pentru fiecare copil, începând cu data depunerii acțiunii 12 august 2022 până la atingerea majoratului.

S-a anulat titlu executoriu emis în temeiul încheierii din 04 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

S-a încasat de la Dmitri Grabovschi în beneficiul statului taxa de stat pentru depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 270 lei. (f.d. 173, 174-184)

Pentru a decide astfel, reținând particularitățile și circumstanțele speței, instanța de apel a relevat că Anastasia Grabovscaia în acțiunea înaintată a invocat că în prezent situația financiară s-a schimbat, s-au majorat semnificativ cheltuielile de întreținere a copiilor, determinate primordial de creșterea prețurilor la mărfurile și produsele de primă necesitate, medicamentelor etc. schimbarea plăților pentru toate serviciile locativ-comunale.

Conform adeverinței nr. 36 din 02 februarie 2021 de la Ministerul Educației Tineretului și Sportului sect. Botanica mun. Chișinău salariul mediu lunar al Anastasiei Grabovscaia este de 2513,31 lei.

De asemenea, instanța de apel a reținut că rata inflației anuale în Republica Moldova a trecut pragul de 29 % în luna mai 2022 față de 25 % în aprilie 2022, conform datelor Biroului Național de Statistică. Această creștere a inflației este determinată, în special, de explozia prețurilor pe piețele internaționale la energie și

alimente, dar și de „tergiversarea ajustării tarifelor reglementate”. Produsele și serviciile principale s-au schimbat în medie cu 27 %, iar la alimente cu 30 %.

Instanța de apel a invocat că probele materiale demonstrează că Anastasia Grabovscaia suportă cheltuieli permanente de instruirea școlară, cheltuieli legate de tratamentul copiilor și procurarea medicamentelor, achitarea serviciilor comunale, pentru alimentație și vestimentația copiilor, care depășește suma de 12 000 lei. Aceste probe confirmă schimbarea esențială a situației existente la momentul emiterii încheierii din 04 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Drept urmare, concluzia primei instanțe despre modificarea cuantumului pensiei de întreținere stabilit prin încheierea din 04 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, pronunțată în cauza civilă nr. 2-18142/22, cu încasarea de la Dmitri Grabovschi în beneficiul Anastasiei Grabovscaia, pensia de întreținere pentru copii minori, XXXXX, a.n. XXXXX și XXXXX, a.n. XXXXX, în mărime de 2 500 lei lunar pentru fiecare, începând cu 12 august 2022 este incorectă, temei pentru care, instanța de apel a ajuns la concluzia de a admite apelul incident declarat de Anastasia Grabovscaia și modifică pensia de întreținere pentru copii minori în sensul majorării în sumă de 3 500 lei lunar pentru fiecare.

La 07 decembrie 2023, Dmitri Grabovschi și avocatul Victor Munteanu, în interesele lui Dmitri Grabovschi, au declarat recurs împotriva deciziei din 05 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii instanței de fond cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului au invocat că instanța de apel s-a expus succint asupra argumentelor invocate de către apelant/recurent.

Recurentul a menționat că instanța de apel la examinarea cauzei în ordine de apel nu l-a asigurat cu interprete, deoarece este vorbitor de limbă rusă și a invocat în ședința de judecată, fiind lipsit de dreptul prevăzut în art. 24 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

A mai menționat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra faptului că pensia a de întreținere a copiilor minori a fost soluționată printr-un act judecătoresc irevocabil, care nu a fost contestat de pări. Deoarece, instanța de fond anterior, s-a expus pe marginea problemei încasării pensiei de întreținere a copiilor minori, toate circumstanțele esențiale ale acestei probleme deja au fost cercetate în modul corespunzător, iar soluția instanței de fond este legală și întemeiată.

Prin încheierea din 29 ianuarie 2024 a Curții Supreme de Justiție, s-a expedit intimat Anastasiei Graboscaia, copia recursului declarat de Dmitri Grabovschi și avocatul Victor Munteanu, în interesele lui Dmitri Grabovschi și s-a comunicat dreptul de depunere, în termen de până la o lună, a referinței, cu expunerea asupra obiecțiilor materiale și procedurale invocate în cererea de recurs (f. d. 219).

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție referința nu a parvenit.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 05 octombrie 2023 și a expedit-o participanților la proces la 04 decembrie 2023, fapt confirmat prin

extrasul din poșta electronică (f. d. 188).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 07 decembrie 2023 (f. d. 194).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de Dmitri Grabovschi și avocatul Victor Munteanu, în interesele lui Dmitri Grabovschi, împotriva deciziei din 05 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, va fi examinată prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare de la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Dmitri Grabovschi și avocatul Victor Munteanu, în interesele lui Dmitri Grabovschi, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la 01 septembrie 2023).

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen; d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs de către Dmitri Grabovschi și avocatul Victor Munteanu, în interesele lui Dmitri Grabovschi, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă existența temeiurilor de declarare a recursului ca fiind admisibil, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de către Dmitri Grabovschi și avocatul Victor Munteanu, în interesele lui Dmitri Grabovschi, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a considera recursul declarat de către Dmitri Grabovschi și avocatul Victor Munteanu, în interesele lui Dmitri Grabovschi, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Dmitri Grabovschi și avocatul Victor Munteanu, în interesele lui Dmitri Grabovschi, împotriva deciziei din 05 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Stela Procopciuc

judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi